

HE 15/2017 vp

Kaarlo Tuori

PERUSTUSLAKIVALIOKUNNALLE

Esitän kunnioittaen seuraavan lausunnon, joka koskee hallituksen esitystä maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi (HE 15/2017 vp).

Hallituksen esityksen on poikkeuksellisen laaja, ja sen tarkoittamat uudistukset ovat poikkeuksellisen merkittäviä. Ne ulottuvat julkisesti rahoitetun terveyden- ja sosiaalihuollon perusteisiin ja mullistaisivat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen, rahoitus- ja tuottamisvastuun. Ne myös muuttaisivat olennaisesti julkisen vallan organisaatiota tuomalla siihen uuden, maakunnallisen itsehallinnon tason ja vähentämällä kunnallisen itsehallinnon painoarvoa. Niin ikään ne siirtäisivät verotuksen painopistettä itsehallinnollisten yhdyskuntien päättämästä verotuksesta valtiollisen verotuksen suuntaan.

Hallituksen esittämillä uudistuksilla on lukuisia kytkentöjä perustuslakiin, ja niitä on arvioitava useiden perustuslain säännösten ja niiden ilmentämien periaatteiden kannalta. Keskeisimmät perustuslailliset näkökulmat ja arviointikriteerit ovat yhtäältä perustuslain 19 §:n vahvistamien sosiaalisten perusoikeuksien toteuttaminen tavalla, joka tyydyttää myös perustuslain 6 §:n vahvistaman yhdenvertaisuusperiaatteen vaatimukset, sekä perustuslain 121 §:n mukainen itsehallinto ja siihen läheisesti liittyvä, perustuslain 2 ja 14 §:ssä vahvistettu kansanvaltaisuusperiaate. Lisäksi ehdotuksia on arvioitava muun muassa perustuslain turvaamien kielellisten oikeuksien sekä julkisten

hallintotehtävien yksityisille siirtämistä sääntelevän perustuslain 124 §:n kannalta. Kun kiperimmät perustuslain 124 §:ää koskevat kysymykset liittyvät valinnanvapausmallia toteuttavien yksiköiden asemaan, niitä ei ole mahdollista käsitellä vielä tässä yhteydessä.

Lakiehdotusten valtiosääntöoikeudellista arviointia vaikeuttaakin se, että hallituksen esitys ei sisällä kaikkia uudistusten kokonaisuuteen kuuluvia ehdotuksia. Olennainen puute myös valtiosääntöoikeudellisen tarkastelun kannalta on, että perustuslakivaliokunnan tai sen kuulemien asiantuntijoiden käytettävissä ei ole ehdotusta niin sanotuksi valinnanvapauslainsäädännöksi. Kuten jäljempänä lausunnossani tarkemmin perustelen, pidänkin kyseenalaisena, voiko perustuslakivaliokunta lainkaan ilman tätä ehdotusta arvioida käsiteltävänä olevan lakiesitystä sen ehkä kaikkein tärkeimmän arviointia kriteerin – sosiaalisten perusoikeuksien riittävän ja yhdenvertaisen toteutumisen – kannalta.

Maakunnallinen ja kunnallinen itsehallinto

Hallituksen esityksen mukaan perustettavat 18 uutta maakuntaa edustavat perustuslain 121 §:n 4 momentissa tarkoitettua itsehallintoa kuntia laajemmilla hallintoalueilla. Tämän perustuslain säännöksen mukaan tällaisesta itsehallinnosta säädetään lailla. Kun maakuntaitsehallintoa ei itsenäisyyden aikana ole saatu toteutetuksi tai edes sitä koskevaa esitystä eduskunnan käsiteltäväksi, ei myöskään sen sisällöstä ole käytettävissä perustuslakivaliokunnan kannanottoja.

Perustuslain 121.4 §:n tarkoittaman itsehallinnon täsmentämisessä on ajateltavissa kaksi perusvaihtoehtoa. Niistä ensimmäisen mukaan maakuntaitsehallinto saa perustuslain edellyttämän ja suojaaman sisällön periaatteista, jotka määrittelevät muita perustuslain takaamia itsehallinnon muotoja, ennen kaikkea kunnallista itsehallintoa. Periaatteita täydentävät Suomea sitovat kansainväliset sopimukset, kuten Euroopan Neuvoston paikallisen itsehallinnon peruskirja. Toinen vaihtoehto on ajatella, että perustuslaki on jättänyt tavallisen lain säätäjälle laajan harkintavallan määrittellä itsehallinnon sisältö, kuitenkin ehkä niin, että vähimmäisedellytykseksi kuitenkin katsotaan vaaleilla valittava ylin päätöksentekoeelin.

Hallituksen esityksessä on omaksuttu jälkimmäinen vaihtoehto. Tätä ilmentää ennen muuta se, että hallitus ei ole katsonut perustuslain vaativan, että maakunnilla tulisi olla verotusoikeus tai oikeus yleiseen toimialaan, jotka ovat perustuslakivaliokunnan vakiintuneen lausuntokäytännön mukaan kunnallisen itsehallinnon keskeisiä ainesosia. Hallitus ehdottaa myös, että Suomi tekisi ilmoituksen tällaisista poikkeuksista Euroopan Neuvoston paikallisen itsehallinnon peruskirjaan.

Pidän perusteltuna lähtökohtana, että perustuslain eri säännöksissä tarkoitetun itsehallinnon – kunnallinen itsehallinto, kuntia laajempien hallintoalueiden itsehallinto, Ahvenanmaan maakunnan itsehallinto ja yliopistojen itsehallinto – sisältö määritellään erikseen, eikä sitä johdeta yleisesti päteväksi oletetusta itsehallinnon käsitteestä. En kuitenkaan pidä oikeana ajatella, että eri itsehallintomuodot olisivat sisällöllisesti toisistaan täysin riippumattomat. Erityisen ongelmallinen tällainen ajattelutapa olisi kunnallisen ja maakunnallisen itsehallinnon välisessä suhteessa, ovathan nämä molemmat samassa perustuslain pykälässä säänneltyjä alueellisen itsehallinnon muotoja ja täydentävät toinen toisiaan. Nyt esillä oleva uudistus osoittaa erityisen selvästi näiden alueellisten itsehallintomuotojen keskinäisen riippuvuuden. Maakuntalakiehdotuksen säännökset on enimmiltä osiltaan laadittu kuntalain esikuvan mukaisesti. Sisällöllisesti uudistus merkitsee, että tehtävät, jotka edustavat keskimäärin noin puolta kuntien budjetista, siirtyvät kunnallisesta itsehallinnosta maakunnalliselle itsehallinnolle, jolle on tarkoitus antaa myöhemmin vielä muita tehtäviä paitsi valtion aluehallinnolta myös kunnalliselta itsehallinnolta. Uudistuksella kunnallisen verotuksen osuus verotuksen kokonaisuudesta pienenee olennaisesti. Tätä ei kuitenkaan korvaisi toisella itsehallinnon tasolla päätettävä verotus vaan valtiollinen verotus.

Olen samaa mieltä hallituksen säätämisyjärjestysperustelujen kanssa siitä, että perustuslain säännös, jonka mukaan kuntien uusista tehtävistä on säädettävä lailla, sallii, että lakia muuttamalla tehtäviä otetaan kunnilta pois. Tämän lähtökohdan ei tulisi kuitenkaan peittää metsää puilta: poikkeuksellisen laaja tehtävien siirtäminen kunnilta heikentää olennaisesti kunnallisen itsehallintotason asemaa hallinnollisessa järjestelmässämme, supistaa itsehallintoyhdyskuntien päätösvallassa olevan verotuksen asemaa valtion verotuksen kustannuksella ja vähentää myös kunnallisen itsehallinnon

perinteisesti aivan keskeistä merkitystä perustuslain 2 ja 14 §:n vahvistaman kansanvallan periaatteen toteutumisessa.

Perustuslain edellyttämän kansanvallan periaatteen kannalta ei ole yhdentekevää, jos se laajempien alueiden itsehallinto, jolle tehtäviä kunnalliselta itsehallinnolta siirretään, on olennaisesti kunnallista itsehallintoa heiveröisempi ja jos kansanvallan periaate toteutuu tällä tasolla olennaisesti heikommin kuin kunnissa. Tämä on oletettavaa osaksi jo itsehallintoyksiköiden koon kasvaessa, osaksi taas uusien itsehallintoyksiköiden kuntia selvästi rajoitetumman itsenäisyyden vuoksi, mikä ilmenee mm. juuri verotusoikeuden ja yleisen toimialan puuttumisena. Lisäksi kansanvallan toteutumista maakunnissa rajoittaisi myös niiden olennaisesti nykyisiä kuntia ja kuntayhtymiä rajoitetumpi päätösvalta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä vastaavasta toteuttamisesta. Maakunnilla ei olisi samaa päätösvaltaa kuin kunnilla ja kuntayhtymillä päättää osana järjestämistä vastaavasta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden toteuttamisesta, vaan ne olisivat suoraan järjestämislain nojalla velvollisia erottamaan järjestämisen tuottamisesta sekä organisoimaan oman palvelutuotantonsa liikelaitokseen ja yhtiöittämään paitsi palvelutuotannon markkinoille myös laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluja tuottavat yksiköt.

Pidän tärkeänä, että perustuslakivaliokunta arvioi hallituksen esityksen vaikutusta perustuslain 121 §:ssä säänneltyyn kunnalliseen ja kuntia laajempien hallintoalueiden itsehallintoon kokonaisuutena ja ottaa perustuslain edellyttämän maakuntaitsehallinnon täsmentämisessä huomioon myös kunnallista itsehallintoa määrittelevät valtiosääntöoikeudelliset periaatteet. Myös perustuslain 2 ja 14 §:n tarkoittaman kansanvallan periaatteen toteutumista tulee tarkastella kokonaisuutena. Hallituksen ehdottamasta maakuntahallinnosta voi jopa kysyä, voiko sitä ylipäätään pitää perustuslain 121.4 §:ssä tarkoitettuna itsehallintona kuntia suuremmilla hallintoalueilla vai onko se 119 §:ssä tarkoitettua valtionhallintoa, johon on kytketty vaaleilla valittu päätöksentekoeelin. Jos tällaista luonnehdintaa pidettäisiin perusteltuna, jatkokysymys olisi, sallisiko perustuslain 121 § tällaisen painopisteen muutoksen itsehallinnosta perustuslain 119 §:ssä säänneltyyn valtionhallintoon.

Voitaisiin ehkä ajatella, että typistetyn itsehallinnon malli hyväksyttäisiin samanlaisena siirtymävaiheen järjestelyinä, jollaiseksi hallitus nyt ehdottaa vuoden 2018 kunnallisen tuloveroprosentin määrittelemistä uudistuksen voimaanpanolaissa (42 §). Tässä ratkaisussa maakunnille siirtyisi verotusoikeus siirtymäajan jälkeen, ja valtion rahoitusosuus toteutuisi jälleen valtionosuusjärjestelmän kautta.

Hallituksen ehdottama kunnallisen tuloveroprosentin määrittelemine lailla on nähdäkseni mahdollista hyväksyä valtiosääntöoikeudellisesti vain, jos perustuslakivaliokunta mahdollisimman selkeäsanaisesti samalla toteaa, että verotusoikeus on kunnallisen itseoikeuden keskeinen ainesosa, että verotusoikeuden ytimessä on oikeus päättää kunnallisesta veroprosentista ja että poikkeuksellinen menettely on välttämätön uuteen sote-järjestelmään siirtymisen mahdollistamiseksi. Mielestäni olisi myös mahdollista harkita veroprosentista säätämisen yhteydessä tinkimistä poikkeuslakien välttämisen periaatteesta. Jotta itsehallinnollisen verotusoikeuden asema ei supistuisi pysyvästi, pidän kummassakin vaihtoehdossa kuitenkin tärkeänä harkita verotusoikeuden myöntämistä maakunnille tietyn siirtymäkauden jälkeen.

Sosiaalisten perusoikeuksien yhdenvertainen toteutuminen

Uudistuksen keskeisenä tarpeena ja perusteluna esitetään sosiaalisten perusoikeuksien yhdenvertainen toteutuminen. Hallituksen esityksessä selostetaan aiempia uudistushankkeita, joissa yhteisenä lähtökohtana on ollut pyrkimys väestöpohjaltaan suurempiin ja taloudelliselta kantokyvyltään voimakkaampiin palveluja järjestäviin ja tuottaviin yksiköihin sekä nykyistä tehokkaampaan perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon sekä terveyden- ja sosiaalihuollon integrointiin.

Hallituksen ehdottaman sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan järjestämisvastuu sosiaali- ja terveydenhuollosta olisi maakunnilla. Järjestämisvastuuseen kuuluisi maakuntalain 7 §:n mukaan muun muassa vastuu asukkaan laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta sekä palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta. Tällainen vastuu maakunnalla olisi jo perustuslainkin 6, 19 ja 22 §:n nojalla. Hallituksen ehdottamat lakiehdotukset eivät kuitenkaan anna takeita siitä, miten

asukkaiden oikeudet toteutetaan ja palveluiden yhdenvertainen saatavuus turvataan perustuslain edellyttämällä tavalla tilanteessa, jossa maakunnan on erotettava oma palvelutuotantonsa liikelaitokseen, jossa peruspalveluissa ja osassa erikoispalvelujakin palvelujen tuotantoa ohjaamaan omaksutaan valinnanvapausmalli ja jossa maakunnan on yhtiöitettävä laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvien palveluiden tuotanto. Asukkaiden sosiaalisten perusoikeuksien yhdenvertainen toteuttaminen tulee todennäköisesti kohtaamaan ongelmia sen vuoksi, että toimivia markkinoita tai riittävää palvelujen tarjontaa ei synny isojen keskustajamien ulkopuolelle. Miten maakunta voi toteuttaa järjestämisvastuutaan ja vastata tällaisiin ongelmiin, jos laki ei anna sille mahdollisuutta tuottaa tarvittavia palveluita muutoin kuin yhtiömuodossa, jonka toimimattomuus on ongelmien alkulähteenä? Hallituksen ehdotuksen arvosteluna voi jopa esittää, että se ei ainoastaan jätä avoimeksi, miten maakunta voisi täyttää järjestämisvastuuseensa ja välittömästi perustuslakiinkin nojautuvan velvollisuuteensa turvata asukkaiden yhdenvertaiset oikeudet silloin kun yhtiömuotoiset ja markkinoille suuntautuneet sosiaali- ja terveydenhuollon toimijat eivät niitä toteuta; ehdotus näyttää jopa estävän ongelman ratkaisemisen kieltämällä maakuntaa toimimasta juuri niillä sosiaali- ja terveydenhuollon lohkoilla joita kriisiytyminen uhkaa muutoin kuin markkinasuuntautuneen yhtiön muodossa.

Hallituksen kaavailemassa mallissa, jossa järjestäminen ja tuottaminen on erotettu toisistaan ja jossa tuottamisessa nojaututaan laajasti yhtiömuotoisiin markkinatoimijoihin, valtiosääntöoikeudellisessa arvioissa sosiaalisten perusoikeuksien toteutumisesta on olennaisesti tukeuduttava palvelujen tuottamista ja valinnan vapautta koskeviin säännösehdotuksiin. Näitä säännösehdotuksia ei kuitenkaan ole käytettävissä. Käsitykseni on, että perustuslakivaliokunnalla ei ole mahdollisuutta antaa nyt esillä olevasta hallituksen esityksestä, erityisesti ehdotuksesta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaiksi, valtiosääntöoikeudellista arviota niiltä osin kuin kyse on sosiaalisten perusoikeuksien yhdenvertaisesta toteutumisesta, ennen kuin eduskunnan käsiteltäväksi on annettu myös ehdotus valinnanvapauslainsäädännöksi..

Hallitus erottaa maakunnan yhtiöittämisvelvollisuutta koskevassa säännöksessä markkinoilla toimimisen ja laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvien palveluiden tuottamisen. Tämän voi tulkita sen myöntämiseksi, että toisin kuin joissakin uudistuksen valmisteluvaiheissa on väitetty, EU-oikeus ei liitä

valinnanvapausjärjestelmään julkisten palvelujen yhtiöittämisvelvollisuutta, vaan että yhtiöittämisvelvollisuudesta säätäminen olisi poliittinen valinta. Tämä on sinänsä myönteistä avoimuutta. Nyt käsiteltävään lakikokonaisuuteen sisältyvänä säännös yhtiöittämisvelvollisuudesta on kuitenkin valtiosääntöoikeudellisesti ongelmallinen, koska sitä eivät tasapainota säännökset, jotka osoittaisivat, miten maakunta voisi yhtiöittämisvelvollisuuden vallitessa täyttää velvollisuutensa taata asukkaiden sosiaalisten perusoikeuksien yhdenvertainen toteutuminen.

Perustuslain 6 §:ssä vahvistetun yhdenvertaisuusperiaatteen kannalta on tärkeitä arvioida paitsi asukkaiden sosiaalisten perusoikeuksien yhdenvertaista toteutumista myös sitä, lisääntyykö valinnanvapaus yhdenvertaisesti koko maassa. Tässäkään kysymyksessä nyt käsiteltävä esitys ei anna aineksia perusteltuihin vastauksiin. Esityksessä on kuitenkin kohtia, jotka antavat ymmärtää, että ainakin ilman ohjaavaa sääntelyä valinnanvapauden edellyttämää vaihtoehtoista tarjontaa syntyisi lähinnä keskustaajamiin ja alueille, joiden väestö on hyvätuloista mutta vähän sairastavaa.

Nyt käsiteltävissä lakiehdotuksissa on säännösehdotuksia, jotka edellyttävät valinnanvapausmallia ja joiden hyväksyminen saatetaan tulkita tämän mallin hyväksymiseksi.¹ Tällainen blanco-hyväksyntä tilanteessa, jossa mallista ei vielä voida esittää valtiosääntöoikeudellista arviota, olisi valtiosääntöoikeudellisesti ongelmallista.

Käsitykseni onkin, että nyt esillä olevan hallituksen esityksen käsittely tulisi keskeyttää ja sitä tulisi jatkaa vasta kun esitys valinnanvapauslainsäädännöksi on myös annettu eduskunnalle. Tämän jälkeen esityksiä tulisi käsitellä yhdessä siten, että niistä myös annetaan yhteinen perustuslakivaliokunnan lausunto.

Kielelliset oikeudet

Hallituksen esityksessä on käsitelty varsin laajasti ja avoimesti esityksen vaikutuksia kielellisten oikeuksien toteutumiseen. Tämä on sinänsä myönteistä. Otan tässä

¹ Yhtiöittämisvelvollisuutta koskevan säännöksen ohella on erityisesti mainittava järjestämislakiehdotuksen 12 §, jonka mukaan ”maakunnan on järjestettävä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut siten, että asiakkaalla on mahdollisuus valita palvelun tuottaja”.

yhteydessä esille vain yhden, periaatteellisesti tärkeän kysymyksen, joka on jo viime valtiopäivillä ollut perustuslakivaliokunnan tarkasteltavana mutta johon on vielä syytä palata.

Järjestämislakiehdotuksen 11.2 §:ssä säädettäisiin laajan ympärivuorokautisen päivystyksen palveluista vastaavista maakunnista tavalla, joka vastaa terveydenhuoltolain lailla 1516/2012 muutettua sisältöä. Maakuntien joukossa ei olisi Pohjanmaan maakuntaa, jonka alueella nykyinen Vaasan sairaanhoitopiiri on. Hallituksen esityksen säätämisyjärjestysperustelujen mukaan ”keskeistä on tarkastella, turvataanko uudistuksella riittävästi ruotsinkielisiä palveluja eli onko olemassa vaihtoehtoja, joissa oikeus sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuteen ja sitä koskevaan päätöksentekoon toteutuisivat lähes yhtäläisellä tavalla mutta kielelliset oikeudet toteutuisivat paremmin”. Hallituksen terveydenhuoltolain muutos ja laajan päivystyksen lakkauttaminen Vaasasta heikentävät Pohjanmaan ruotsinkielisten asukkaiden kielellisten oikeuksien toteutumista. Hallitus kuitenkin viittaa perustuslakivaliokunnan lausuntoon 63/2016 vp, jonka mukaan ”perustuslakivaliokunnan mielestä hallituksen esityksen perusteluissa ja sosiaali- ja terveysministeriön lisäselvityksessä on pystytty riittävän uskottavasti esittämään, että ehdotettu ratkaisu on väestön palvelutarpeen, saavutettavuuden ja potilasturvallisuuden kannalta esillä olleista vaihtoehdoista parempi. Tämä huomioiden perustuslakivaliokunta toteaa, että perustuslaista ei seuraa velvoitetta antaa tämänkaltaisessa harkintatilanteessa kielellisille oikeuksille yksinomaisesti ratkaisevaa painoarvoa muiden perusoikeuksien toteutumisen kustannuksella.” Perustuslakivaliokunta kuitenkin edellytti, että ”mikäli sosiaali- ja terveysvaliokunta hyväksyy hallituksen esittämän mallin laajan päivystyksen sairaaloista, kielellisten oikeuksien käytännön toteutuminen tulee turvata vähintään asettamalla Seinäjoen keskussairaalalle nimenomainen lakisääteinen velvoite huolehtia siitä, että Vaasasta Seinäjoelle siirtyvät ruotsinkieliset voivat käytännössä käyttää omaa kieltään”. Perustuslakivaliokunnan lausunnon perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdotti laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksikköjä koskevaa terveydenhuoltolain 50 pykälän 3 momenttia täydennettäväksi siten, että väestön kielellisten oikeuksien turvaamiseksi Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin on järjestettävä päivystyspalvelut suomen ja ruotsin kielellä siten, että potilas saa palvelut valitsemallaan kielellä.

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan ehdotusta ei vuoden 2016 valtiopäivillä lähetetty perustuslakivaliokunnan arvioitavaksi, joten järjestämislain 11.2 §:ssä nyt oleva säännösehdotus ei ole ollut valiokunnan tarkasteltavana. Kysymykseen onkin syytä tässä yhteydessä palata. Perustuslakivaliokunnalla on tässä yhteydessä myös mahdollisuus tarvittaessa tarkistaa lausunnossaan 63/2016 vp ilmaisemiaan lähtökohtia.

Perustuslakivaliokunta painotti lausunnossaan voimakkaasti velvollisuutta taata kielellisten oikeuksien toteutuminen *käytännössä*. Järjestämislakiehdotuksen 11.2 §:n säännösehdotus ei kuitenkaan sisällä erityisiä käytännön takeita vaan vastaa itse asiassa sisällöltään lakiehdotuksen 6.1 §:n säännöstä kaksikielisen maakunnan palvelujen kielestä. On myös syytä todeta, että faktapohjaa, jolle perustuslakivaliokunta perusti arvionsa, on moitittu puutteelliseksi, erityisesti mitä tulee ns. 12+1 mallin toteutumismahdollisuuksiin ja Vaasan keskussairaalan edellytyksiin selviytyä laajan päivystyksen tehtävistä. Perustuslakivaliokunnan lausunnossa 63/2016 vp kiinnittää huomiota myös tapa, jolla yhtäältä kielelliset oikeudet ja toisaalta sosiaalisiin perusoikeuksiin liittyvät palvelutarve, saavutettavuus ja potilasturvallisuus asetetaan vastakkain. Mahdollisuutta saada palvelua omalla äidinkielellään on kuitenkin pidettävä olennaisena osana palvelutarvetta, saavutettavuutta ja potilasturvallisuutta. Kielelliset oikeudet ja sosiaaliset perusoikeudet kietoutuvat tässä erottamattomasti yhteen. Lisäksi on syytä korostaa, että mahdollisuutta saada sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja omalla äidinkielellään on syytä pitää aivan kielellisten oikeuksien ydinalueeseen kuuluvana asiana.

Jos pitää paikkansa, että Vaasan keskussairaallalla on tekniset ja henkilöstön lääketieteellistä tieto-taitoa koskevat edellytykset suoriutua laajan päivystyksen tehtävistä, perustuslakivaliokunnan tulisi nähdäkseni nyt päätyä edellyttämään 12+1 mallia. Tämä malli takaisi selvästi paremmin ruotsinkielisen väestön kielelliset oikeudet, joiden *käytännön* toteutumisesta järjestämislakiehdotuksen 11.2 §:ssä nyt oleva säännös ei anna perustuslakivaliokunnan lausunnossaan 63/2016 vp edellyttämiä lisätakeita.

Porthaniassa 4 huhtikuuta 2017

Kaarlo Tuori